

KRYTERIA OCENIANIA

Sprawności	Wymagania			
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)
	UCZEŃ			
I. Odbiór odpowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji	<ul style="list-style-type: none"> • czyta poprawnie tekst, wyznaczając głosowo granice zdań • słucha uważnie wypowiedzi nauczyciela i uczniów • określa temat tekstu • zna pojęcia <i>autor, narrator, czytelnik, słuchacz</i> • rozpoznaje tekst literacki • rozpoznaje formy gatunkowe wypowiedzi (zaproszenie, życzenia, ogłoszenie, przepis) • wydobywa z tekstu wskazane informacje • wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost • rozumie treść pytań, poleceń i nieskomplikowanych informacji • zna pojęcie <i>prawda, fałsz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta poprawnie tekst, zwracając uwagę na znaki interpunkcyjne • słucha uważnie całości wypowiedzi nauczyciela i uczniów • określa główną myśl tekstu • odróżnia autora od narratora • rozpoznaje tekst informacyjny • odróżnia formy gatunkowe wypowiedzi • porządkuje informacje z tekstu • odczytuje informacje wyrażone wprost • rozumie dosłowne znaczenia wyrazów • określa prawdziwość informacji dotyczącej tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta płynnie tekst, podkreślając głosem ważne słowa • nawiązuje do wypowiedzi innych we własnej pracy • samodzielnie wydobywa z tekstu istotne informacje • określa relacje autor – narrator – czytelnik (słuchacz) • odróżnia tekst literacki od informacyjnego • zna funkcje różnych form gatunkowych wypowiedzi • odróżnia informacje ważne od drugorzędnych • dostrzega w tekście treści wyrażone wprost i pośrednio • rozumie proste przenośne znaczenia wyrazów • wyodrębnia przesłanki w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta tekst, stosując odpowiednie tempo i intonację w zależności od treści • wykorzystuje wysłuchane wypowiedzi we własnej pracy • twórczo wykorzystuje informacje z tekstu • wyjaśnia funkcję autora i narratora w tekście • określa funkcje tekstu literackiego i informacyjnego • wyodrębnia elementy charakterystyczne dla różnych form gatunkowych • hierarchizuje informacje • odczytuje treści wyrażone wprost i pośrednio • odróżnia znaczenia dosłowne wyrazów od prostych znaczeń przenośnych • wyciąga wnioski z tekstu

	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie</i> korzysta ze słownika ortograficznego potrafi odnaleźć wskazane hasło w encyklopedii zna pojęcie <i>podmiot, orzeczenie, określenia</i> zna pojęcie <i>zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte</i> wie, na jakie pytania odpowiada rzeczownik, czasownik, przymiotnik i przysłówki rozpoznaje w tekście formy liczb odmiennej części mowy odczytuje proste znaki i piktogramy 	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>akapit</i> zna budowę słownika ortograficznego wyszukuje hasła w encyklopedii rozpoznaje podmiot i orzeczenie w zdaniu, wyodrębnia związek główny odróżnia zdanie od wypowiedzenia bez czasownika rozpoznaje w wypowiedziach rzeczownik, czasownik, przymiotnik i przysłówki rozpoznaje w tekście formy czasów i rodzajów gramatycznych rozpoznaje emocje na podstawie wyrazu twarzy 	<ul style="list-style-type: none"> wyodrębnia w tekście części kompozycyjne korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych korzysta z informacji zawartych w encyklopedii rozróżnia wyrazy określone i określające rozpoznaje w tekście zdanie pojedyncze rozwinięte oraz nierozwinięte i rozumie ich funkcje odróżnia rzeczowniki własne od pospolitych rozpoznaje w tekście formy osób rozpoznaje emocje wyrażane gestami i postawą 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcję wstępu, rozwinięcia, zakończenia określa funkcje słowników korzysta z różnych źródeł informacji wyjaśnia funkcję orzeczenia, podmiotu i określeń w zdaniu wyodrębnia równoważnik zdania w tekście wskazuje różnice między rzeczownikiem, czasownikiem, przymiotnikiem i przysłówkiem określa funkcje form liczb, czasów, rodzajów i osób w wypowiedzi nazywa emocje wyrażane za pomocą różnych form ekspresji
II. Analiza i interpretacja tekstów kultury	<ul style="list-style-type: none"> nazywa reakcje czytelnice wypowiada się na temat sytuacji bohatera literackiego i filmowego wypowiada się na temat postaci literackiej odróżnia dzieło literackie od filmu 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi tekstów literackich określa sytuację bohatera literackiego i filmowego wskazuje pozytywne i negatywne cechy bohatera rozpoznaje różne teksty kultury 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury porównuje sytuację bohatera z własnymi doświadczeniami prezentuje swój pogląd na temat bohatera odróżnia prozę od poezji 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje emocje towarzyszące odbiorowi tekstów kultury komentuje sytuację bohatera posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do postaci wskazuje środki artystycznego wyrazu

	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie <i>fikcja literacka</i> • wymienia prawdopodobne (realistyczne) elementy świata przedstawionego • zna pojęcie <i>epitet, porównanie, przenośnia</i> • rozpoznaje wers, zwrotkę i refren, wskazuje rymy w wierszu • posługuje się terminami <i>scena, aktor</i> w kontekście widowiska teatralnego • przedstawia wybrane fakty dotyczące historii kina • odróżnia film od programu informacyjnego • wyodrębnia wydarzenia w tekście • wie, że bohater jest jednym z elementów świata przedstawionego w utworze • identyfikuje opowiadanie, komiks, baśń, przysłowie • odczytuje teksty literackie 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości • wymienia nieprawdopodobne (fantastyczne) elementy świata przedstawionego • odróżnia uosobienie od ożywienia • odróżnia wiersz ciągły od stroficznego i rymowy od wiersza bez rymów • posługuje się terminami <i>kostium, rekwizyt</i> w kontekście widowiska teatralnego • posługuje się pojęciami związanymi z filmem (<i>aktor, reżyser, kadr, plan filmowy</i>) • rozpoznaje wybrane gatunki filmowe • omawia wydarzenia w tekście • krótko prezentuje najistotniejsze informacje o bohaterze • odróżnia wiersz od innych tekstów kultury • odbiera różne teksty kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia fikcję filmową od rzeczywistości • wypowiada się na temat fantastyki w baśniach • wskazuje w tekście literackim epitet, porównania, przenośnie (w tym uosobienia i ożywienia) • określa rolę rymów w wierszu • wyodrębnia różne elementy składające się na widowisko teatralne • rozpoznaje poszczególne plany filmowe • wyjaśnia różnicę między filmem animowanym a innymi gatunkami filmowymi • analizuje przebieg zdarzeń • wypowiada się na temat uczuć i przeżyć bohatera • wymienia cechy opowiadania, komiksu, baśni tradycyjnej i współczesnej • odczytuje przenośne sensy 	<p>charakterystyczne dla literatury i filmu</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa rolę autora tekstu w kreowaniu fikcji literackiej • wypowiada się na temat elementów fantastycznych w utworach współczesnych • objaśnia funkcje językowych środków stylistycznych • używa pojęć <i>wiersz ciągły, stroficzny, rymowy, bezrymowy</i> podczas analizy wiersza • rozpoznaje środki wyrazu charakterystyczne dla pantomimy • określa właściwości i funkcje poszczególnych planów filmowych • nazywa tworzywo przekazów audiowizualnych (ruchome obrazy, dźwięk) • stosuje słownictwo określające następstwo zdarzeń • określa motywy działania bohatera • wyjaśnia funkcję przysłówia • odczytuje proste symbole i
--	--	---	---	--

	<p>na poziomie dosłownym</p> <ul style="list-style-type: none"> • używa pojęcia <i>przesłanie</i> w odniesieniu do baśni • posługuje się pojęciami <i>dobro – zło</i> w odniesieniu do treści baśni • czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i analizuje podstawowe elementy ich świata przedstawionego 	<p>na poziomie dosłownym</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, że obecność przesłania jest jedną z cech baśni • rozróżnia pozytywne i negatywne zachowania bohaterów literackich • czyta większość wymaganych lektur w całości i analizuje ich świat przedstawiony 	<p>utworu opartego na nieskomplikowanych konstrukcjach metaforycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> • odczytuje przesłanie baśni • zestawia wartości i ich przeciwieństwa na zasadzie kontrastu • czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje wybrane wątki 	<p>alegorie</p> <ul style="list-style-type: none"> • formułuje samodzielnie przesłanie baśni • odczytuje wartości i antywartości wpisane w teksty kultury • czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami
<p>III. Tworzenie wypowiedzi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • udziela poprawnych i logicznych odpowiedzi na pytania • przedstawia się w kilku zdaniach • formułuje poprawnie pytania podczas rozmowy • tworzy wypowiedzi wyrażające różne intencje, np. prośbę, polecenie, podziękowanie, przeproszenie • redaguje według podanego wzoru użytkowe formy wypowiedzi: list prywatny (tradycyjny i e- mail), kartkę z pozdrowieniami, ogłoszenie, zaproszenie, życzenia, przepis kulinarny, proste notatki w 	<ul style="list-style-type: none"> • krótko wypowiada się na podany temat związany z otaczającą rzeczywistością • dostosowuje sposób przedstawiania do sytuacji komunikacyjnej • formułuje logiczne pytania do tekstu • stosuje różne typy wypowiedzi w zależności od zamierzonego celu • redaguje samodzielnie użytkowe formy wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się logicznie na podany temat związany z poznаныmi tekstami kultury • stosuje formy grzecznościowe w wypowiedzi ustnej i pisemnej (pozdrowienia, list, życzenia SMS) • formułuje pytania o zróżnicowanej budowie • posługuje się pozawerbalnymi środkami komunikowania się stosownie do okoliczności • redaguje użytkowe formy wypowiedzi, stosuje odpowiednie słownictwo 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie porządkuje i komponuje treść swoich wypowiedzi • dostosowuje sposób wyrażania się do zamierzonego celu • formułuje pytania o charakterze uogólniającym • podkreśla intencje wypowiedzi pozawerbalnymi środkami porozumiewania się • redaguje użytkowe formy wypowiedzi, stosując środki językowe podkreślające intencję wypowiedzi

	<p>różnych formach</p> <ul style="list-style-type: none"> • redaguje według podanego wzoru opowiadanie odtwórcze, opis przedmiotu, opis miejsca, • wydziela margines i dba o estetykę tekstu • sporządza według podanego wzoru odtwórczy plan ramowy wypowiedzi • słucha z uwagą uczestników rozmowy • czytając głośno, uwzględnia kropkę znak zapytania lub wykrzyknik na końcu wypowiedzeń • wygłasza tekst z pamięci • rozróżnia wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące • buduje logiczne zdania • stara się przestrzegać poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych • tworzy przysłowki od 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje samodzielnie opowiadanie odtwórcze, opis przedmiotu i miejsca • wyróżnia istotne treści w tekstach użytkowych • sporządza samodzielnie odtwórczy plan ramowy wypowiedzi • mówi na temat, uczestnicząc w rozmowie • czytając głośno, uwzględnia przecinki w wypowiedzeniach • recytuje tekst poetycki • używa świadomie wypowiedzeń oznajmujących, pytających i rozkazujących • tworzy poprawne wypowiedzenia pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte • przestrzega poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych, tworząc wypowiedzi o nieskomplikowanej strukturze językowej • używa przymiotników i 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje opowiadanie twórcze oraz rozwinięty opis przedmiotu i miejsca • tworzy wypowiedzi zgodne z cechami kompozycyjnymi danej formy • stosuje jednolitą formę wypowiedzeń (bez czasownika) w zapisie planu ramowego • włącza się do rozmowy w kulturalny sposób • czytając głośno, uwzględnia różne znaki interpunkcyjne • artykułuje prawidłowo głoski podczas recytacji • używa wypowiedzeń wykrzyknikowych ze świadomością ich funkcji • tworzy poprawne wypowiedzenia pojedyncze i złożone • stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych • uwzględnia w 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje charakteryzujące się bogactwem językowym opowiadanie oraz opis przedmiotu i miejsca • rozplanowuje kompozycję układu treści w różnych formach notatek • dba o zwięzłość wypowiedzi w zapisie planu ramowego • reaguje na wypowiedzi innych rozmówców • czytając głośno, przekazuje intencję tekstu • głosowo interpretuje tekst • zapisuje poprawnie wypowiedzenia oznajmujące, pytające, rozkazujące, wykrzyknikowe • przekształca zdanie pojedyncze w równoważnik zdania i odwrotnie ze świadomością celu • poprawnie stosuje w wypowiedzi wyrazy o trudnej odmianie • używa we właściwych
--	--	---	---	--

	<p>przymiotników</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna zasady pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ż, ó, u, h, ch</i>, – <i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wyrazów wielką i małą literą – <i>q</i> i <i>ę</i> – <i>i</i> po spółgłoskach • zamyka wypowiedzenia oznajmujące kropką • operuje poprawnie słownictwem skoncentrowanym przede wszystkim wokół tematów: dom, rodzina, szkoła i nauka, środowisko przyrodnicze i społeczne 	<p>przysłówków we właściwych kontekstach</p> <ul style="list-style-type: none"> • stara się przestrzegać poprawności ortograficznej w zakresie pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ż, ó, u, h, ch</i>, – <i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wyrazów wielką i małą literą – <i>q</i> i <i>ę</i> – <i>i</i> po spółgłoskach w podanym zestawie ortogramów • stosuje poprawnie kropkę, znak zapytania lub wykrzyknik na końcu wypowiedzeń • tworzy rodziny wyrazów 	<p>wypowiedziach różne natężenie cech i właściwości</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje w większości wyrazów zasady pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ż, ó, u, h, ch</i>, – <i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wyrazów wielką i małą literą – <i>q</i> i <i>ę</i> – <i>i</i> po spółgłoskach w podanym zestawie ortogramów • stosuje poprawnie kropkę w zapisie dat • odróżnia wyrazy pokrewne od bliskoznacznych 	<p>kontekstach przymiotników i przysłówków o różnych natężeniach cechy</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje we wszystkich wyrazach zasady pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ż, ó, u, h, ch</i>, – <i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wyrazów wielką i małą literą – <i>q</i> i <i>ę</i> – <i>i</i> po spółgłoskach w podanym zestawie ortogramów • poprawnie używa różnych znaków interpunkcyjnych • stosuje świadomie w swoich wypowiedziach związki frazeologiczne
--	--	--	---	---

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, którego osiągnięcia w znacznym stopniu wykraczają poza wymagania dopełniające i sytuują się na poziomie ponadprogramowym. Jego praca cechuje się aktywnością, samodzielnością i kreatywnością. Prezentuje wysoki poziom wiedzy i umiejętności. Posiada szerokie kompetencje w zakresie odbioru tekstów kultury. Chętnie czyta i zna wiele tekstów ponadprogramowych. Twórczo i samodzielnie rozwija swoje zainteresowania. Podejmuje działalność literacką i kulturalną. Swobodnie korzysta z wielu źródeł w docieraniu do informacji, wykorzystuje funkcjonalnie nowoczesne technologie informacyjno- komunikacyjne. Tworzy bezbłędne pod każdym względem wypowiedzi ustne i pisemne

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań koniecznych, w związku z tym, nie jest w stanie wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności. Brak wiedzy i umiejętności nie rokuje osiągnięcia nawet minimalnego postępu.